پرونده

عصبانیت فرانسه از شکار «زم»

فیگارو: دولت فرانسه دستگیری زم را تسهیل کرده است

وزارت خارجه فرانسه به فاصله ۴۸ ساعت، به بازداشت روح‌الله زم، سرشبکه کانال آمدنیوز واکنش نشان داده و ضمن محکوم کردن آن، ادعا کرده که زم از پاریس پناهندگی سیاسی دریافت کرده بود. این در حالی است که روزنامه فیگارو به همکاری فرانسه برای دستگیری زم اذعان کرده است.

ژورژ مالبرونو، نویسنده فیگارو روز سه‌شنبه در گزارشی درباره دستگیری روح‌الله زم و انتقال او به ایران از قول منابع فرانسوی نوشته بود که روح‌الله زم قصد داشته یک شبکه تلویزیونی با حمایت مالی برخی یا یکی از کشورهای [عرب] خلیج فارس دایر کند و این نگرانی شدید مقامات ایرانی را برانگیخته و به اصطلاح کاسه صبر آنان را لبریز کرده است. ژورژ مالبرونو معتقد است که دولت فرانسه از سفر زم به عراق، جایی که به ادعای فیگارو در آنجا دستگیر شده، اطلاع داشته ولی مانع این سفر نشده و با این کار دستگیری او را به دست سپاه پاسداران تسهیل کرده است. حالا به فاصله ۲۴ ساعت بعد از این روایت فیگارو از قول منابع فرانسوی، دولت فرانسه در ادعایی متناقض با روایت فیگارو، مدعی شده که زم در این کشور پناهنده بوده و اقدام ایران را محکوم کرده است. هرچند وزارت خارجه فرانسه می‌گوید از جزئیات بازداشت او اطلاعی در دست ندارد، ولی تأکید کرده که زم پناهنده فرانسه است و از حق ورود و خروج آزادانه به این کشور برخوردار است. وزارت خارجه فرانسه علاوه بر این، دستگیری رولان مارشال یک محقق فرانسوی در ایران را که روزنامه فیگارو آن را اعلام کرده، تأیید کرده و خواستار آزادی او شده است. دو منبع آگاه فرانسوی اخیراً در گفت‌وگو با رویترز و خبرگزاری فرانسه مدعی شدند که رولان مارشال، که از او به عنوان محقق ارشد دانشگاه ساینس‌پو و کارشناس ارشد حوزه مطالعات تروریسم نام برده شده و مدتی در ایران حضور داشته، در بازداشت به‌سر می‌برد. مقامات وزارت امور خارجه فرانسه ابتدا اعلام کردند که نمی‌توانند در مورد بازداشت مارشال در ایران اظهارنظر کنند ولی دیروز در بیانیه خود درباره روح‌الله زم، به بازداشت رولان مارشال نیز اشاره و آن را اقدام «غیرقابل قبول» خواند. ایران رسماً دستگیری رولاند مارشال را تأیید نکرده ولی گفته می‌شود او در واقع همان همسر فریبا عادلخواه فردی است که زمستان سال گذشته (ژوئن) با داشتن اتهامات امنیتی در تهران بازداشت شد.

■ لودریان همچنان دنبال «فرابرجام»

وزیر امور خارجه فرانسه در مصاحبه‌ای که متن آن سه‌شنبه منتشر شده برخی از اهداف طرح میانجیگرانه این کشور با ایران را برشمرده است. به گزارش فارس، «ژان ایو لودریان»، در این مصاحبه با روزنامه «فیگارو» برخی مطالبات فراتر از «برجام»، مانند مذاکرات منطقه‌ای با ایران و آینده توافق هسته‌ای بعد از سال ۲۰۲۵ را هدف طرح ابتکاری رئیس‌جمهور کشورش برای نجات توافقی دانسته که ایران به مفاد آن پایبند بوده است. لودریان در این مصاحبه در پاسخ به این سؤال که آیا طرح امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه با ایران «مرده است»، گفت: «در بیاریتز و بعداً در نیویورک، رئیس‌جمهور فرانسه ابتکاراتی برای تنش‌زدایی و تعیین ملاک‌های توافق میان دونالد ترامپ و حسن روحانی انجام داد.» او در ادامه درباره طرح فرانسه گفت: «هدف از آن، متقاعد کردن ایران به پایبندی دوباره به تعهدات خود در توافق هسته‌ای وین، آغاز مذاکراتی برای رایزنی درباره بحران‌های منطقه و بحث درباره آینده توافق بعد از سال ۲۰۲۵ است.»

رویکرد

لغو سفر نتانیاهو به ژاپن به دلیل وضعیت ملتهب سیاسی

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی از لغو سفر خود به ژاپن به دلیل وضعیت ناآرام سیاسی در سرزمین‌های اشغالی خبر داد.

به گزارش فارس، به نقل وبگاه «عاروتص شوع» بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل سه‌شنبه تصمیم گرفت سفر آینده خود به ژاپن را برای شرکت در مراسم تاجگذاری «ناروهیتو» امپراطور جدید این کشور لغو کند. نتانیاهو قرار بود شنبه شب عازم ژاپن شود و در مراسم سه‌شنبه ۲۲ اکتبر تاجگذاری امپراطور ژاپن شرکت کند، اما این سفر با توجه به وضعیت نامشخص کنونی سیاسی در سرزمین‌های اشغالی لغو شد. بر اساس این گزارش، بعد از ناتوانی نتانیاهو در تشکیل کابینه بعد از انتخابات شش ماه قبل، مجدداً انتخابات سراسری در فلسطین اشغالی برای مشخص شدن اعضای بیست‌وسومین دوره کنست در ۲۶ شهریور برگزار شد. بر اساس نتایج رسمی منتشرشده از سوی کمیته مرکزی انتخابات رژیم صهیونیستی، ائتلاف «آبی و سفید» به رهبری «بنی گانتس» توانست با مجموع ۲۵/۸۱ درصد کل آرا، تعداد ۳۳ کرسی از پارلمان را به خود اختصاص دهد. حزب لیکود به رهبری بنیامین نتانیاهو نیز با مجموع ۲۵/۰۹ درصد آرا توانست ۳۲ کرسی را در کنست کسب کند. به نوشته عاروتص شوع، حکم داده شده به نتانیاهو برای تشکیل دولت فراگیر در تاریخ ۲۳ اکتبر منقضی می‌شود، هرچند که نتانیاهو حق درخواست تمدید ۱۴ روزه را دارد. این در حالی است که آویگدور لیبرمن، رهبر حزب «اسرائیل بیتّنا» به تازگی طرحی برای تشکیل کابینه فراگیر و متحد ارائه داد. لیبرمن که با توجه به بن‌بست تشکیل کابینه از سوی تحلیلگران به عنوان عنصر تعیین‌کننده در برون‌رفت رژیم صهیونیستی از بحران سیاسی لقب گرفته، چهارشنبه گذشته ضمن ارائه طرحی برای تشکیل هرچه سریع‌تر کابینه فراگیر، تأکید کرد هر دو گزینه نخست‌وزیری چرخشی یعنی نتانیاهو و بنی گانتس، رهبر ائتلاف آبی‌وسفید باید دست از لجبازی بردارند.

دورنما

کابل: ما باید با طالبان مذاکره کنیم

در شرایطی که منابع غربی و داخلی در افغانستان ابراز امیدواری کرده‌اند که مذاکرات صلح با طالبان از سر گرفته شود، کابل بر مالکیت و رهبری صلح در دور بعدی تأکید دارد.

به گزارش ایرنا، دولت افغانستان ضمن حمایت از برگزاری مذاکرات صلح، تأکید دارد که در این دور از مذاکرات، طرف‌های خارجی و در رأس آنها امریکا نباید جایگاه دولت افغانستان را که طرف اصلی صلح با طالبان است، نادیده بگیرند. «صدیق صدیقی» سخنگوی ریاست جمهوری افغانستان در یکی از رسانه‌ها در کابل گفت: «مذاکرات قطر پایان یافته است و دیگر دنبال نخواهد شد.» وی تأکید کرد که دولت به آغاز مذاکرات صلح با طالبان پای بند است اما این گفت‌وگوها باید تحت رهبری و مالکیت دولت این کشور باشد تا بار دیگر بدون نتیجه به پایان نرسد. همچنین «حمدالله محب» مشاور امنیت ملی افغانستان هم گفته است که تلاش‌ها برای هماهنگی ملی و بین المللی در مورد صلح آغاز شده است. پیش‌تر «ینس استولتنبرگ» دبیرکل سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) اعلام کرده بود که از آغاز دوباره گفت‌وگوهای صلح با طالبان حمایت می‌کند اما با اعلام اینکه گروه طالبان از خشونت دست نکشیده، بلکه به آن شدت نیز بخشیده تأکید کرد که نیاز است تا برای هرگونه توافق صلح از طالبان ضمانت معتبر گرفته شود. دبیرکل ناتو اضافه کرده است که این پیمان، اجازه نمی‌دهد افغانستان بار دیگر به پناهگاه امن تروریست‌های بین‌المللی مبدل شود. مقامات دولت افغانستان طی روزهای گذشته دیدارهای فشرده‌ای با مقامات خارجی داشته‌اند. همچنین دیدار با سفیران خارجی مقیم کابل نیز شدت یافته است. شماری از کارشناسان افغان باور دارند که آغاز گفت‌وگوی صلح با طالبان در انتظار اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری افغانستان مانده است.

۵۰ بمب اتمی امریکا گروگان ترکیه

ماجراجویی اردوغان در سوریه پیچیده‌تر شد

گزارش یک

در پی بالاگرفتن تنش‌ها بین ناتو و ترکیه بر سر حملات این کشور به کردهای سوریه، امریکا به دنبال خارج کردن ۵۰ بمب اتمی خود از پایگاه هوایی اینجرلیک بود، ولی آنکارا با بیان اینکه در پی انجام برنامه تحقیق و توسعه هسته‌ای با استفاده از این بمب‌هاست، این سلاح‌های مخرب را به عنوان گروگان در اختیار گرفته تا به عنوان اهرم فشاری برای امتیازگیری از ناتو استفاده کند.

به گزارش «جوان»، با شروع تجاوز نظامی ترکیه علیه کردها و به‌رغم اینکه نشانه‌ها حاکی از چراغ سبز امریکا برای انجام عملیات در شمال سوریه است، این رویداد سبب شده بار دیگر زمزمه‌های بازنگری در نگهداری بمب‌های اتمی امریکا در خاک ترکیه دوباره بر سر زبان‌ها بیفتد. در شرایطی که امریکا در واکنش به حملات گسترده آنکارا به غیرنظامیان در شمال سوریه سعی دارد دهها بمب هسته‌ای خود را از خاک ترکیه خارج کند، مقامات آنکارا با این مسئله مخالفت کرده‌اند. به گزارش روزنامه نیویورک تایمز، یکی از مقامات امریکایی که نخواسته نامش فاش شود اعلام کرده است: «ترکیه در چند روز اخیر به امریکا اجازه نداده است این بمب‌های اتمی را از ترکیه خارج کند.» به گفته این مقام امریکایی، دیپلمات‌های ترکیه در آخرین مواجهه با پیشنهاد انتقال این بمب‌ها اعلام کرده‌اند که «دولت این کشور مترصد انجام برنامه تحقیق و توسعه هسته‌ای با استفاده این بمب‌ها است». این درحالی است که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه اخیراً از تمایلش برای ایجاد زرادخانه هسته‌ای خبر داد و در نشست مجمع عمومی سازمان ملل، به طور رسمی اعلام کرد که یا هیچ کشوری سلاح هسته‌ای نداشته باشد یا همه از جمله ترکیه نیز باید سلاح هسته‌ای داشته باشند.

■ اهرم فشار ترکیه

ترکیه که در سال‌های اخیر با موج‌سواری روی بحران سوریه به دنبال امتیازگیری‌های سیاسی از غربی‌ها بوده است، این بار هم با بهره‌برداری از سلاح‌های هسته‌ای مستقر در خاک خود، درصدد تحت فشار قرار دادن امریکا و اروپایی‌ها است. به همین منظور، وزارت خارجه و انرژی امریکا اعلام کرده‌اند که قصد دارند این بمب‌ها را از ترکیه خارج کنند تا مقامات آنکارا نتوانند از این بمب‌ها به عنوان اهرم فشار استفاده کنند. روزنامه واشنگتن‌پست در گزارشی نوشته است: «خارج کردن این بمب‌ها از پایگاه هوایی اینجرلیک به معنای پایان ائتلاف ترکیه و امریکا به شمار می‌رود. اگرچه نگه داشتن این بمب‌ها در ترکیه یک آسیب‌پذیری هسته‌ای است که سال‌ها پیش از این باید از میان می‌رفت». روزنامه گاردین اعلام کرده که بمب‌های اتمی موجود در پایگاه هوایی مشترک ترکیه و امریکا در جنوب ترکیه از نوع بی ۶۱ و مربوط به دوران جنگ سرد است. بنا بر گزارش این روزنامه، محل استقرار آنها در ۱۶۰ کیلومتری خاک سوریه است. بر اساس این گزارش، مذاکرات بر سر خروج بمب‌های اتمی از ترکیه، در دولت باراک اوباما، رئیس‌جمهور سابق امریکا هم بارها مطرح شده بود، اما اعضای ناتو از جمله ترکیه این بمب‌ها را به عنوان نمادی از تعهد امریکا به منطقه غرب آسیا توصیف کرده و با خروج آنها مخالفت کرده بودند. یک مقام سابق امریکایی گفته است: «مشکلات بالقوه در طول یک دهه گذشته بارها مورد بحث قرار گرفته است و حالا بالاخره به جایی رسیده‌ایم که دیگر نمی‌شود این مسئله را نادیده گرفت». بعد از کودتای نافرجام در ترکیه و بالا گرفتن بحران بین آنکارا و واشنگتن، تعدادی از رسانه‌ها و مقامات غربی از دولت امریکا خواستند سلاح هسته‌ای آن کشور را از پایگاه اینجرلیک منتقل کند به این بهانه که اختلافات ممکن است افزایش یابد و ترکیه دیگر کشور متحد و مأمنی برای امریکا نباشد.

ترکیه یکی از اعضای پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) است و استقرار این کلاهک‌ها در خاک این کشور نیز در چارچوب همین هم‌پیمانی صورت گرفته است. این پایگاه علاوه بر اینکه از دوران جنگ سرد محل استقرار بمب‌های اتمی امریکا است، در سال‌های اخیر و در پی شروع بحران سوریه تقویت و نیروها و سلاح‌های جدیدی در آن مستقر شد. اردوغان در روزهای اخیر از مقامات غربی به خاطر واکنش به حملات ترکیه علیه کردها در شمال سوریه انتقاد کرده و گفته است که غربی‌ها بین آنکارا و تروریست‌ها یکی را انتخاب کنند. اردوغان بارها هشدار داده است که تروریست‌ها تهدیدی برای امنیت اروپا هستند و ترکیه به نیابت از غرب با آنها مبارزه می‌کند و باید امریکا و اروپا از آنکارا به خاطر این اقدامات حمایت کنند. اردوغان همیشه با این ادعا که در صورت تن ندادن غربی‌ها به خواسته آنکارا برای ایجاد منطقه امن در شمال سوریه، مهاجران را به سمت اروپا روانه خواهد کرد به دنبال امتیازگیری‌های سیاسی از غربی‌ها بوده است. کشورهای عضو ناتو در ماه‌های اخیر بر سر خرید سامانه‌های موشکی اس ۴۰۰، این کشور از روسیه دچار تنش شده‌اند و با حملات نیروهای آنکارا علیه کردها، این تنش‌ها تشدید شده است. حتی در روزهای گذشته بسیاری از کشورهای اروپایی فروش تسلیحات به ترکیه را به حالت تعلیق درآورده‌اند. حتی مقامات امریکایی در واکنش به حملات ترکیه به سوریه، اعلام کرده‌اند اخراج ترکیه از سازمان ناتو به عنوان یکی از گزینه‌های روی میز مطرح است.

■ امریکا به کشورهای دیگر منطقه خزید

درحالی که به نظر می‌رسید نیروهای امریکایی با خروج از سوریه، به کشورشان بازگردند اما گزارش‌ها حاکی از این است که این نیروها در کشورهای دیگر مستقر شده‌اند. یکی از مقامات امریکایی در گفت‌وگو با خبرگزاری آسوشیتدپرس اعلام کرد که هزار نیروی نظامی امریکایی که از شمال سوریه خارج خواهند شد، در عراق، کویت و احتمالاً اردن مستقر می‌شوند. این مقام امریکایی که خواست نامش فاش نشود، تصریح کرد: «نظامیان امریکایی از «منبج» سوریه، محلی که پایگاه‌های مرزی در سال ۲۰۱۷ راه‌اندازی شده بود، خارج شده‌اند و این نظامیان در حال تحکیم مواضع خود هستند تا به زودی برای خروج از شمال سوریه آماده شوند». این مقام امریکایی تصریح کرد: «آن دسته از نظامیان امریکایی که در عراق مستقر می‌شوند، احتمالاً در عملیات‌های فرامرزی علیه تکفیری‌های داعش در سوریه مشارکت می‌کنند». امریکا که در سوریه نتوانسته موفقیتی کسب کند و قاعده بازی را به ایران و محور مقاومت باخته است، نیروهای خود را از شمال سوریه خارج کرده اما تلاش می‌کند همچنان این نیروها را در کشورهای منطقه حفظ کند. در روزهای اخیر برخی مقامات عراقی و فرماندهان حشدالشعبی اعلام کرده‌اند که واشنگتن به دنبال انتقال هزاران داعشی به خاک عراق است. هزاران داعشی در زندان‌های یگان‌های کرد در شمال سوریه قرار دارند که تعدادی از آنها در پی حملات ترکیه از این زندان‌ها گریخته‌اند و این مسئله نگرانی‌ها را نسبت به قدرت‌گیری مجدد این گروه تروریستی افزایش داده است.

خبر

فرمانده ارشد جدا شده از ائتلاف سعودی:

کنار انصارالله مقابل اشغالگران سلاح در دست خواهم گرفت

فرمانده ارشد جدا شده از ائتلاف سعودی با اعلام اینکه دولت مستعفی یمن و شورای انتقالی جنوب، فریب توطئه‌های اشغالگران سعودی و اماراتی را خورده‌اند، گفت که در آینده در کنار انصارالله در برابر ائتلاف سعودی مبارزه خواهد کرد.

«سمیر رضوان» که به تازگی به صنعا بازگشته است در گفت‌وگو با شبکه خبری «المیادین»، نقش انصارالله را در آزادسازی یمن بسیار بزرگ خواند و گفت: «یمنی‌هایی که به صفوف نیروهای ائتلاف سعودی پیوسته‌اند، شرایطی مانند اسیر و زندانی دارند و امارات چیزی شبیه استعمارگری در ساحل یمن به راه انداخته است.»

وی که در نشستی خبری در صنعا صحبت می‌کرد، تأکید کرد: «جنبش انصارالله نقش بزرگی در آزادسازی یمن داشته است و من در درگیری‌های آتی در کنار این جنبش سلاح به دست می‌گیرم.» رضوان فرمانده پادگان «ابوموسی الاشعری» در «الخوخه» در ساحل غربی یمن بود. وی از نیروهای «طارق صالح» (معروف به عفّاش) و وابسته به امارات بوده است. رضوان گفت که هیچ‌گونه توافقی بین طرف‌های زیر سلطه اشغالگران اماراتی و سعودی به رسمیت شناخته نمی‌شود و مردود است. کسانی که توافقنامه‌های جده را امضا می‌کنند گروگان نقشه‌های خصمانه اشغالگران برای یمن هستند. همچنین «محمد البخیتی» عضو دفتر سیاسی انصارالله روز جمعه از جدایی سمیر رضوان خبر داده و گفته بود: «هزاران نفر قصد بازگشت به وطن را کرده‌اند و ما تمام این افراد را در آغوش خواهیم گرفت.»

این عضو انصارالله تصریح کرد: «فرماندهان عالی‌رتبه‌ای پس از اینکه به دروغ بودن ادعاهای ائتلاف متجاوز پی برده‌اند شروع به هماهنگی با ما برای بازگشت کرده‌اند.» وی تأکید کرد: «فرماندهان یمنی به زودی به آغوش وطن باز خواهند گشت و در صفوف «مزدوران» ائتلاف سعودی خلل وارد خواهد شد. ائتلاف متجاوز نشان داده که احترامی برای نظامیان وابسته به خود قائل نیست، تنها به منافع خود فکر می‌کند و شیوه توهین در قبال افراد وابسته به خود را در پیش گرفته است.» یک فعال توئیتری پیش‌تر عکسی را منتشر کرد که البخیتی را در کنار سمیر رضوان نشان می‌دهد. این فعال توئیتری نوشته بود که این عکس تازه گرفته شده است.

گزارش ۲

استیضاح ترامپ فعلاً هوا شد

بعد از آنکه معاون رئیس‌جمهور امریکا، وکیل شخصی دونالد ترامپ و در نهایت وزارت دفاع امریکا اعلام کردند که در روند تحقیقات مجلس نمایندگان در جریان استیضاح رئیس‌جمهور ایالات متحده، خودداری می‌کنند، فعلاً در روند جمع‌آوری مدارک و شهود دچار سکته شده و دموکرات‌ها به ناچار اعلام کرده‌اند فعلاً قصد ندارند در خصوص تحقیقات استیضاح از رئیس‌جمهور امریکا در صحن عمومی این مجلس رأی‌گیری کنند.

به گزارش فارس، «نانسی پلوسی»، رئیس مجلس نمایندگان امریکا و رهبران حزب دموکرات تصمیم گرفته‌اند برگزاری رأی‌گیری عمومی در این مجلس در خصوص تحقیقات استیضاح از دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا را معلق کنند. پایگاه پولیتیکو این خبر را به نقل از منابعی در کنگره امریکا گزارش کرده و افزوده این تصمیم ممکن است در مقاطع زمانی دیگر مورد ارزیابی مجدد قرار بگیرد. رئیس مجلس نمایندگان امریکا سوم مهر به طور رسمی آغاز تحقیقات برای استیضاح رئیس‌جمهور این کشور را به دلیل مسائل مطرح شده در ارتباط با گفت‌وگوی تلفنی ترامپ با رئیس‌جمهور اوکراین اعلام کرد.

ترامپ در این مکالمه تلفنی تلاش کرده رئیس‌جمهور اوکراین را برای تحقیقات از کسب و کار «جو بایدن» و پسر او «هانت» تحت فشار قرار دهد.

■ سریال همکاری نکردن دولتی‌ها با کنگره

روز سه‌شنبه وزارت دفاع امریکا اعلام کرد قادر نخواهد بود اسنادی را که مجلس نمایندگان درباره تحقیقات استیضاح ترامپ خواسته در اختیار این نهاد قرار دهد.

وزارت دفاع در نامه‌ای که به رؤیت رویترز رسیده گفته که مجلس نمایندگان امریکا قطعنامه لازم برای مجاز کردن تحقیقات از ترامپ را در اختیار ندارد و به همین دلیل، این وزارتخانه قادر نخواهد اسناد مورد درخواست مجلس نمایندگان را در اختیار نهاد قانونگذار قرار دهد.

در این نامه آمده است: «وزارت دفاع در حال حاضر قادر به اجابت درخواست شما نیست. با وجود این، این وزارتخانه نقش نظارتی کمیته‌های کنگره را محترم می‌داند و آمادگی خود را برای همکاری با کمیته‌های شما، در صورت وجود قطعنامه مناسب در خصوص این مسئله اعلام می‌دارد.»

از سوی دیگر دفتر «مایک پنس» معاون رئیس‌جمهور امریکا اعلام کرد که از درخواست مجلس نمایندگان برای ارائه اسناد مربوط به تماس تلفنی اخیر دونالد ترامپ با رئیس‌جمهوری اوکراین تبعیت نمی‌کند.

به گزارش شبکه ان‌بی‌سی، «متئو مورگان» یکی از مسئولان دفتر مایک پنس، معاون رئیس‌جمهور امریکا روز سه‌شنبه اعلام کرد که مجلس نمایندگان امریکا هنوز رأی‌گیری برای آغاز تحقیقات در این رابطه را انجام نداده است.

هرچند روند عدم توجه به درخواست مجلس با امتناع مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا شروع شد که خودش اعتراف کرده بود در مذاکره تلفنی رئیس‌جمهور روی خط بوده است. وی ضمن رد درخواست مجلس نمایندگان، اعضای دموکرات این مجلس را به قلدری متهم کرده و به اعضای وزارت خارجه هم دستور عدم همکاری با مجلس داده بود.

نگاه

احمد کاظم‌زاده

شوک ترامپ و مبانی لرزان سیاست خاورمیانه‌ای امریکا

به نظر می‌رسد سؤال‌هایی که این روزها در داخل و خارج امریکا مطرح است از جمله اینکه چرا بعد از چند سال سرمایه‌گذاری سنگین امریکا به یکباره حمایت خود را از کردهای سوریه برداشت و آنها را در برابر ترکیه تنها گذاشت و یا اینکه چرا دست به کاری زد که به نفع روسیه، سوریه و ایران تمام شد، با بازگشت به تغییر و تحولاتی که در مبانی سیاست خاورمیانه‌ای امریکا روی داده است قابل پاسخ دادن باشد یا این بازگشت می‌تواند حداقل به روشن شدن چارچوب قضیه کمک کند.

سیاست سنتی امریکا در غرب آسیا بر دو پایه استوار شده بود و امریکا برای حفظ این دو پایه حاضر بود هر هزینه‌ای را بپردازد یا دست به هر کاری بزند. یکی از این دو پایه امنیت نفت و دیگری امنیت اسرائیل بود. اما برخی رخدادها هر دو پایه را لرزان کرده است.

در عرصه نفت، امریکا به فناوری تولید نفت شیل دست یافت و اگرچه نفتی که از این طریق استخراج می‌شود به محیط زیست آسیب می‌زند یا کفاف همه نیازمندی‌های داخلی امریکا را نمی‌کند اما دست‌کم وابستگی آن را به نفت وارداتی کاهش می‌دهد و آن را در وضعیتی قرار می‌دهد که دیگر مثل سابق برای تأمین امنیت انرژی این منطقه یا حمایت از کشورهای نفتی مثل عربستان بی‌محابا دست به هر کاری نزند و برای آنها سپر نشود به‌خصوص آنکه می‌داند وابستگی رقبای جهانی این کشور اعم از چین و اتحادیه اروپا به نفت و انرژی خاورمیانه به مراتب بیشتر است.

در عرصه امنیت اسرائیل نیز مجموعه‌ای از رخدادها مؤثر بوده که از جمله آنها می‌توان به فروپاشی نظام دوقطبی اشاره کرد که اساساً اهمیت این رژیم را برای امریکا در معادلات جهانی کاهش داد. ضمن آنکه با مهاجرت بیش از یک میلیون یهودی از روسیه و سایر مناطق تحت حاکمیت شوروی سابق موازنه جمعیتی به نفع یهودیان شرقی در برابر یهودیان غربی رقم خورد و متعاقب آن جایگاه سیاسی احزاب دست راستی را در برابر احزاب دست چپی (که از مهاجران کشورهای غربی تشکیل یافته‌اند) تقویت کرد که همین امر به تدریج چالش‌هایی را در روابط میان رژیم صهیونیستی و کشورهای غربی از جمله امریکا شکل داد. در این میان واقعه ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ مزید بر علت شد و این سؤال را به تدریج در محافل فکری و سپس سیاسی امریکا پدید آورد که چرا امریکا باید بابت حمایت از رژیم صهیونیستی چنین هزینه‌های سنگینی را بپردازد.

از دیگر سو با افول تدریجی قدرت جهانی امریکا، برخی دیگر از کشورها از جمله چین به سرعت خود را به دومین قدرت اقتصادی جهان ارتقا داد و این نگرانی را در امریکا ایجاد کرد که با روند فعلی احتمال اینکه چین خود را به قدرت اول اقتصادی برساند و جای امریکا را بگیرد وجود دارد لذا اولویت‌های امنیتی خود را تغییر داد و راهبرد نظامی خود را از خاورمیانه به شرق آسیا برای مهار چین تغییر داد.

نکته قابل توجه و تأمل این است که تغییرات راهبردی امریکا از دوره اوباما شروع شد اما با توجه به اینکه عربستان و رژیم صهیونیستی این تغییر رویکرد را به نفع خود نمی‌دیدند لذا به قدرت رسیدن ترامپ را (که طبق برخی شواهد در پیروزی آن نیز نقش داشتند) فرصتی مناسب برای بازگرداندن امریکا به سیاست سنتی می‌دیدند و یک بار دیگر تلاش خود را به کار گرفتند تا پای امریکا را به بحران‌ها و جنگ‌های منطقه بکشانند و چه بسا جنگ جدیدی را میان ایران و امریکا شکل دهند اما مجموعه عواملی از قبیل پیروزی‌های محور مقاومت و تقویت همبستگی میان اضلاع این محور و همچنین شکست پروژه‌هایی که برای داخل ایران تدارک دیده شده بود باعث شد دولت ترامپ جرئت و جسارت درگیری با این محور را به خود ندهد و خروج نیروها از مناطق درگیری را همچنان گزینه کارآمد بداند و از این دید احتمال اینکه ترامپ بعد از سوریه اقدام به خروج نیروهای امریکایی از دیگر مناطق درگیری در این منطقه بکند دور از انتظار نخواهد بود و البته این مفهوم پایان حضور دائمی امریکا در این منطقه نیست.

اخبار کوتاه

■ پکن: امریکا با بی‌ثبات کردن هنگ‌کنگ دنبال مهار چین است

وزارت امور خارجه چین گفته که امریکا قصد دارد در راستای اهداف شوم خود رونق و ثبات هنگ‌کنگ را از بین ببرد و توسعه چین را مهار کند. به گزارش فارس به نقل از سی‌ان‌ان، مجلس نمایندگان امریکا عصر سه‌شنبه به دنبال تشدید سرکوب معترضان هنگ‌کنگی از سوی پلیس، ضمن انتقاد از پکن، مجدداً بر حمایت خود از افرادی که فعالان طرفدار دموکراسی در هنگ‌کنگ خوانده می‌شوند، تأکید کرد. انگ گوانگ، سخنگوی دفتر امور هنگ‌کنگ گفت: «این نوع رفتار دخالت ناخوشایند در امور داخلی چین و حمایت نیروهای مخالف و رادیکال در هنگ‌کنگ است. این اقدام نشان‌دهنده نقشه سیاسی نمایندگان مجلس و برخی سیاستمداران امریکا در استفاده از هنگ‌کنگ برای مهار توسعه چین است.»

■ فشار امریکا روی هالک بانک ترکیه به خاطر کار با ایران

ایالات متحده بانک دولتی ترکیه، هالک بانک، را به عقد قراردادهای میلیارد دلاری با ایران و نادیده گرفتن تحریم‌ها متهم کرد. به گزارش اسپوتنیک، وزارت دادگستری امریکا گفته که هالک بانک ترکیه، یک بانک دولتی بوده و پرونده آن به دلیل تخلف‌های متعدد از طرف دادگاهی در نیویورک در حال بررسی است و شامل اتهامات مختلفی از قبیل شش پرونده کلاهبرداری، پولشویی و نقض تحریم‌های امریکا از طریق مشارکت این بانک در طرح چند میلیارد دلاری برای دور زدن تحریم‌های امریکا علیه ایران می‌شود.

■ واکنش فعالان مدنی فرانسه به برخورد با بانوی محجبه

۹۰ شخصیت از جمله فعالان مدنی و هنرمندان در نامه‌ای به «امانوئل ماکرون» رئیس‌جمهور فرانسه از وی خواستند حمله لفظی به یک بانوی محجبه و مسلمان را در یکی از نواحی این کشور محکوم کند.

ژولیّن اودول، سیاستمدار راستگرای فرانسوی هفته گذشته خواستار بیرون رفتن زنی محجبه از یک نشست در ناحیه «بورگونی - فرانش - کنته» شد. وی در نشست شورای منطقه‌ای ضمن حمله لفظی به این زن، از وی خواسته بود روسری خود را بردارد. فعالان مدنی فرانسوی در این نامه تأکید کرده‌اند: این صحنه، این سخنان، این رفتار خشونت‌آمیز و نفرت، باور نکردنی است. هیچ چیز در آیین‌نامه یا در قانون قید نشده که او (زن محجبه) از نشست منطقه‌ای بیرون رانده شود. او حق داشت در آنجا حضور یابد و روسری خود را داشته باشد.

■ امریکا برای مذاکره با کره‌شمالی دست به دامان چین شد

یک مقام ارشد دفاعی امریکا گفت که واشنگتن از چین می‌خواهد تحریم‌ها و فشارها را علیه کره‌شمالی افزایش دهد تا مذاکرات امریکا و پیونگ‌یانگ سازنده‌تر باشد. براساس گزارش خبرگزاری رویترز، «راندال شریور» معاون وزیر دفاع امریکا در امور منطقه اقیانوس هند در کنفرانس واشنگتن با اشاره به اینکه برخی لغزش‌ها در اجرای تحریم‌ها از سوی چین، به ویژه در خصوص کنترل انتقال کشتی‌های حاوی محموله‌های ممنوع در آب‌های این کشور، وجود دارد، گفت: «ما از آنها (چین) می‌خواهیم تا اجرای تحریم‌ها را بهتر انجام دهند.»